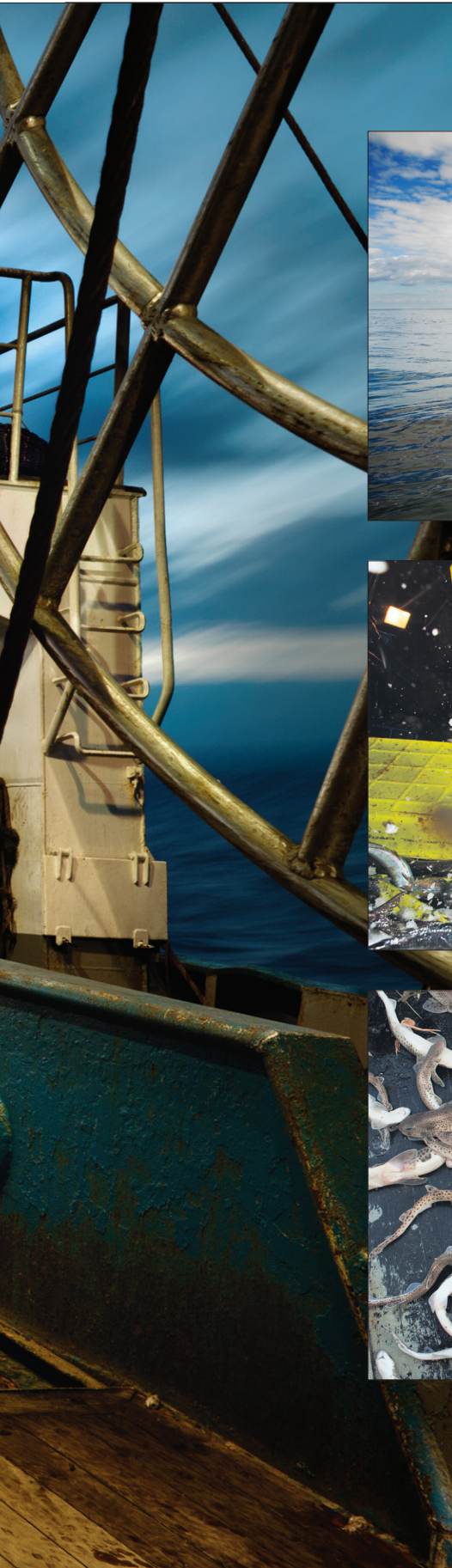

Foto's: @Ocean2012 & Corey Arnold

conferentie voor journalisten, eind september in Dublin. Connolly is aankomend voorzitter van the International Council for the Exploration of the Seas (ICES), die de Europese commissie adviseert over jaarlijkse quota. De oceaan zou centraal moeten staan in het beleid, niet de visserij, vindt Connolly. ‘Er zijn geen duurzame visserijen zolang je geen duurzame oceanen hebt. Als je niet zorgt voor de zee, dan kun je de vis en visserij ook wel vergeten.’ Visquota vallen jaarlijks gemiddeld 48 procent hoger uit dan de wetenschappelijke adviezen, blijkt tijdens het Ierse visserijcongres. Volgens Connolly is 88 procent van de visbestanden overbevist, ondanks wetenschappelijk onderzoek. Sociale, economische en politieke krachten wegen soms zwaarder. ‘Dat moet veranderen, de nadruk moet meer komen liggen op de wetenschap. Vis en oceanen behoren niet toe aan specifieke landen; het is daarom essentieel dat we een gezamenlijk beleid voeren, dat we gegevens delen en dat we ons daaraan houden.’

Visaanlandingen

Cruciaal daarbij is het verkrijgen van de juiste gegevens. ‘Data zijn de zuurstof die wetenschap nodig heeft om advies te geven. De staat van 62 procent van de visbestanden is onbekend, door geen of slechte data.’ Sommige landen hebben niet de middelen om gegevens te

verzamelen, maar diverse landen houden ze ook bewust achter, vertelt Connolly: ‘Zonder data is er geen bewijs dat de populatie achteruit gaat en de quota komend jaar verlaagd moeten worden. Het is een tactische zet om hogere quota te krijgen.’ Uit gegevens van het ICES blijkt dat twee van de grootste vislanden – Spanje en Frankrijk – herhaaldelijk gegevens van visaanlandingen achterhielden. Dat voorkomt een realistische inschatting van de staat van vispopulaties. ‘Het ondermijnt het beleid’, zegt Connolly. ‘Nieuw in het GVB is dat lidstaten verplicht zijn gegevens te verstrekken. Ze krijgen 50 procent van de kosten van datavergaring vergoed. Geven ze desondanks de gegevens niet, dan verliezen ze de bijdrage het jaar erop en ze kunnen rekenen op een boete.’ Connolly heeft goede hoop dat het GVB daadwerkelijk een verschil gaat maken in de komende tien jaar. ‘Het raakt aan alle kritieke punten. Veel onderdelen kunnen bijdragen aan duurzame visserij, maar het moet wel geïmplementeerd worden. Ik hoop dat het niet alleen op papier blijft staan. Het is de vraag of het een zonsopgang- of ondergang wordt voor de oceanen. Als we zo doorgaan wordt het een zonsondergang, maar als we het visserijbeleid echt veranderen, dan kan het zeker een zonsopgang worden.’

Bionieuws legde drie hervormingen uit het GVB-voorstel voor aan een panel bestaande uit Markus Knigge, sturgroeplid van Ocean2012, een wereldwijde coalitie die overbevissing een halt toe roept, de Urker scholvisser Klaas-Jelle Koffeman en de Wageningse visserij-ecoloog Jan Jaap Poos.

Verbieden van bijvangst

Soorten die onbedoeld in netten terechtkomen, gaan nu dood of levend terug de zee in. Deze bijvangst beslaat 10 tot 60 procent van de vangst en wordt voor de Noordzee geschat op 500 000 tot 800 000 ton per jaar. In het nieuwe beleid mag de bijvangst niet langer overboord. Vissers moeten alle commercieel interessante soorten aanlanden.

Markus Knigge:

‘Het verbod gaat voorbij aan het doel: minder bijvangst. Dat bereik je alleen door selectiever te vissen. Alle bijvangst aanlanden geeft twee problemen: wat doe je met de aangelande vis en wat doe je met soorten die wel een goede overlevingskans hebben na teruggooien? Wij zijn voorstander van het aanlanden van soorten die een lage overlevingskans hebben, waarvan opbrengsten niet terugvloeien naar vissers.’

Klaas-Jelle Koffeman:

‘In de scholvisserij is de bijvangst vrijwel te verwaarlozen. De stelling dat 80 procent van de bijvangst teruggooien niet overleeft, wil ik nog wel aanvechten. Alles aanlanden betekent meer werk en meer kosten. Het medicijn is erger dan de kwaal. Ik werk aan een biobrandstofcentrale die visafval omzet in biobrandstof. Dat zou aan boord ook kunnen met bijvangst. De vraag is of dat wenselijk is.’

Jan Jaap Poos:

‘Bij aanpassing van quota aan bijvangst, breng je aan land wat eerst overboord ging; je haalt niet minder vis uit zee. Er zijn aanvullende maatregelen nodig om het verbod effectief te laten zijn. Je moet selectiviteit verbeteren en sterfte verminderen, dan kun je met dezelfde visserij- inspanning meer vis vangen. Geen bijvangst heeft voor bepaalde soorten belangrijke gevolgen, ook voor zeevogels.’

Inzetten op aquacultuur

Het nieuwe beleid wil aquacultuur bevorderen. Het kweken van vis moet de afhankelijkheid van de zee verminderen, visproductie- en aanvoer in Europa verhogen en kustgebieden verder ontwikkelen.

Markus Knigge:

‘Ik denk dat de commissaris een grote fout maakt dit als oplossing te zien. Mensen blijven vissen zolang er vis is. Het is geen oplossing tegen overbevissing, alleen een oplossing om de consument van vis te blijven voorzien. Je levert in aan keuze en aan kwaliteit. Daarnaast zijn er de problemen met aquacultuur zelf met betrekking tot milieu en antibiotica.’

Klaas-Jelle Koffeman:

‘Inzetten op aquacultuur als oplossing vind ik te kort door de bocht. Ook voor gekweekte vis heb je vis uit zee nodig, als voer. Bij kweekvis krijg je smaakvervalking; een biokip of een scharrelvarken is ook smaakvoller. Ik zie het meer als een aanvulling op wilde vis. Ik denk niet dat niet dat het een bedreiging is voor de visserij. Mensen willen afwisseling.’

Jan Jaap Poos:

‘Overbevissing ga je tegen door effectief visserijbeheer te plegen, niet door aquacultuur. Als de vraag groter is dan de hoeveelheid gevangen vis, dan kan aquacultuur daarin voorzien. Maar voor veel soorten ben je afhankelijk van vismeel, je hebt alsnog conversie en maakt dus verlies.’

Gedecentraliseerde regelgeving

De visserijcommissie wil bestuur decentraliseren. Op EU-niveau worden doelen gesteld en regels en tijdsbestekken afgesproken. Lidstaten moeten zelf die regels implementeren en op regionaal niveau samenwerken.

Markus Knigge:

‘Landen moeten het op EU-niveau eens zijn over sleutelonderwerpen. Maar je kunt de Zwarte Zee niet met de Noordzee vergelijken, dus het is goed de implementatie van regels aan lidstaten over te laten om gezamenlijk gestelde doelen te halen. Je moet alleen de juiste maatregelen kunnen nemen als landen zich daar niet aan houden, zoals geen quota of geen subsidie meer.’

Klaas-Jelle Koffeman:

‘Ik ben een voorstander van decentralisatie. Een Italiaanse minister weet niet hoe het er hier in de Noordzee aan toe gaat. Het is onwenselijk dat je in elk water dat je betreedt andere regels hebt of ander vistuig moet gebruiken, dat is geen doen. De grote regelgeving kan plaatsvinden op EU-niveau, een regionale adviescommissie van de Noordzee kan zorgdragen voor de implementatie ervan.’

Jan Jaap Poos:

‘Ik denk dat decentralisatie gaat helpen bij visserijbeheer. Nu maakt Brussel steeds meer beslissingen over steeds kleinere details in heel Europa. Dat is lastig en heeft weinig draagvlak, want landen zelf hebben weinig inbreng. Brussel moet hoofdlijnen stellen, die regio's zelf realiseren. Daar moet wel goede controle op zijn.’